

ERE ÖRNEK OLAN HAYATI

PEYGAM BERİMİZ (SAV)'IN MÜMİNL GÜZEL

PEYGAMBERİMİZ TEBLİĞİ

(SAV)'IN

Hız. Muhammed (sav), Allah'ın **"Şu halde, sen bundan dolayı davet et ve emrolunduğun gibi doğru bir istikamet tuttur..."** (Şura Suresi, 15) ayetiyle de bildirdiği gibi insanları uyarmakla görevlendirdiği son peygamberidir. Peygamberimiz (sav), tüm diğer elçiler gibi insanları doğru yola, Allah'a iman etmeye, ahiret için yaşamaya ve güzel ahlaka çağırmıştır. Bu daveti sırasında kullandığı yöntemler, konuları anlatış şekli, üslubu her Müslümana örnek olmalı, her Müslüman insanları dine davet ederken Peygamber Efendimiz (sav) gibi konuşmalı ve davranmalıdır.

Kuran'da Peygamberimiz (sav)'e, kendisinin insanları uyarmakla görevli olduğunu belirtmesi şöyle emredilmiştir:

De ki: "Bu, benim yolumdur. Bir basiret üzere Allah'a davet ederim; ben ve bana uyanlar da. Ve Allah'ı tenzih ederim, ben müşriklerden değilim." (Yusuf Suresi, 108)

Peygamber Efendimiz (sav) insanları uyarmak için elinden geleni en fazlasıyla yapmış, mümkün olan en fazla sayıda insanı uyarmak için çaba göstermiştir. Bir ayette şöyle bildirilir:

De ki: "Şahidlik bakımından hangi şey daha büyüktür?" De ki: "Allah benimle sizin aranızda şahiddir. Sizi -ve kime ulaşırsa- kendisiyle uyarmam için bana şu Kuran vahyedildi. Gerçekten Allah'la beraber başka ilahların da bulunduğu siz mi şahidlik ediyorsunuz?" De ki: "Ben şahadet etmem." De ki: O, ancak bir tek olan ilahdır ve gerçekten ben, sizin şirk koşmakta olduklarınızdan uzağım. (Enam Suresi, 19)

Peygamberimiz (sav) Kuran'ı tebliğ ederken, müşriklerin atalarından kendilerine miras kalan sapkın dinlerini tamamen değiştirmiş ve bu nedenle onların baskı ve karşı koymaları ile karşılaşmıştır. Ancak o Allah'ın emrine uyarak, onların baskı ve alaylarına hiçbir zaman aldırış etmemiştir. Allah, Peygamberimiz (sav)'e ayetlerde şöyle buyurmaktadır:

Öyleyse sen emrolunduğun şeyi açıkça söyle ve müşriklere aldırış etme. Şüphesiz o alay edenlere (karşı) biz sana yeteriz. (Hicr Suresi, 94-95)

Günümüzde de Müslümanların, insanların rızalarını gözetmeden, kim ne der diyerek düşünmeden Kuran ahlakını insanlara anlatmaları, Peygamberimiz (sav)'in sünnetine uyarak "kınayanın kınamasından korkmamaları" gerekir. Bu, Allah'ın razı olacağı ve cenneti ile müjdelediği bir ahlak ve takva alametidir. Peygamber Efendimiz (sav), Müslümanlara bu sünnetine uymalarını şöyle bildirmiştir:

"Benim tebliğ ettiklerimi, beni görenler (şahid olanlar) görmeyenlere tebliğ etsin, duyursun." (1)

Peygamberimiz (sav) insanlara Allah'ın sonsuz güç sahibi olduğunu anlatmıştır

İnsanların Allah'ın gücünü gereği gibi takdir edip, O'ndan korkup sakınarak güzel ahlak göstermeleri için Peygamberimiz (sav) insanlara Allah'ın gücünün ve yaratışındaki ihtişamın delillerini anlatmış, onların Allah'ı severek O'ndan korkup sakınmalarına vesile olmuştur. Kuran'da Peygamberimiz (sav)'e, Rabbimiz'in yaratışının delillerini ve gücünü şu ayetlerle anlatması bildirilmiştir:

De ki: "Gördünüz mü söyleyin; Allah, kıyamet gününe kadar geceyi sizin üzerinizde kesintisizce sürdürecektir, Allah'ın dışında size aydınlık verecek ilah kimdir? Yine de dinlemeyecek misiniz?" De ki: "Gördünüz mü söyleyin, Allah kıyamet gününe kadar gündüzü sizin üzerinizde kesintisizce sürdürecektir, Allah'ın dışında size içinde dinleneceğiniz geceyi getirecek ilah kimdir? Yine de görmeyecek misiniz? (Kasas Suresi, 71-72)

yaratılış delillerini bunları yaratmaya kadir elbette ahirette bunların yaratmaya güç yetirdiğini Peygamberimiz (sav) bu kavmine şöyle bildirmiştir:

H. Muhammed (sav), ahirete inanmayanlara da Allah'ın dünyadaki anlatmış ve tüm olan Allah'ın benzerlerini de açıklamıştır. önemli gerçeği

De ki: "Yeryüzünde gezip dolaşın da, böylelikle yaratmaya nasıl başladığına bir bakın, sonra Allah ahiret yaratmasını (veya son yaratmayı) da inşa edip yaratacaktır. Şüphesiz Allah, herşeye güç yetirendir." (Ankebut Suresi, 20)

Peygamberimiz (sav), Allah'ın her türlü eksiklikten münezzehtir olduğunu, hiçbir şeye ihtiyaç duymadığını insanlara tebliğ ettiği ayetlerden bazıları şöyledir:

De ki: "O, gökleri ve yeri yaratırken ve O, (hep) besleyen (hiç) beslenmezken, ben Allah'tan başkasını mı veli edineceğim?" De ki: "Bana gerçekten Müslüman olanların ilki olmam emredildi ve: Sakın müşriklerden olma." (denildi.) De ki: "Şüphesiz ben, Rabbime isyan edersem o büyük günün azabından korkarım." (Enam Suresi, 14-15)

Allah'ın eşi, benzeri olamayacağı ve Rabbimiz'in herşeyin tek sahibi olduğu Kuran'da şöyle bildirilmiştir:

De ki: "Göklerin ve yerin Rabbi kimdir?" De ki: "Allah'tır." De ki: "Öyleyse, O'nu bırakıp kendilerine bile yarar da, zarar da sağlamaya güç yetiremeyen birtakım veliler mi (tanrılar) edindiniz?" De ki: "Hiç görmeyen (a'ma) ile gören (basiret sahibi) eşit olabilir mi? Veya karanlıklarla nur eşit olabilir mi?" Yoksa Allah'a, O'nun yaratması gibi yaratan ortaklar buldular da, bu yaratma, kendilerince birbirine mi benzeşti? De ki: "Allah, herşeyin yaratıcısıdır ve O, tektir, kahredici olandır." (Rad Suresi, 16)

H. Muhammed (sav), Allah'ın varlığını bildikleri halde O'nun üstün kudretini düşünmeyen, bundan dolayı O'nun büyüklüğünü takdir edemeyen kavmine, Allah'ın varlığını ve büyüklüğünü ikrar ettirmiştir. Ve bunun ardından, onları öğüt almaya ve korkup sakınmaya davet etmiştir. Ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

De ki: "Eğer biliyorsanız (söyleyin:) Yeryüzü ve onun içinde olanlar kimindir?" "Allah'ındır" diyecekler. De ki: "Yine de öğüt alıp-düşünmeyecek misiniz?" De ki: "Yedi göğün Rabbi ve büyük Arş'ın Rabbi kimdir?" "Allah'ındır" diyecekler. De ki: "Yine de sakınmayacak mısınız?" De ki: "Eğer biliyorsanız (söyleyin:) Herşeyin melekutu (mülk ve yönetimi) kimin elindedir? Ki O, koruyup kolluyorken kendisi korunmuyor." "Allah'ındır" diyecekler. De ki: "Öyleyse nasıl oluyor da böyle büyüleniyorsunuz?" (Müminun Suresi, 84-89)

ALLAH PEYGAMBERİMİZ (SAV)'İ HER ZAMAN KORUMUŞTUR

Allah, Peygamberimiz (sav)'in ve tüm müminlerin yardımcısı ve koruyucusudur. Allah, Peygamberimiz (sav)'e her zaman yardım etmiş, onun için zorlukları kolaylıklara çevirmiş, yolunu açmış, onu maddi ve manevi olarak güçlendirmiş, salih müminlerle desteklemiş, düşmanlarının ise basiretlerini kapatarak, güçlerini alarak, tuzaklarını bozarak Peygamberimiz (sav)'e zarar vermelerini engellemiştir. Allah Tevbe Suresi'nde, Peygamberimiz (sav)'in yardımcısı olduğunu şöyle bildirir:

Siz O'na (peygambere) yardım etmezseniz, Allah O'na yardım etmiştir... (Tevbe Suresi, 40)

Ayette bildirildiği gibi, Peygamberimiz (sav) hiçbir zaman başkalarına muhtaç olmamış, Allah ona her zaman yardım etmiştir. Bu nedenle Peygamberimiz (sav)'in yanında bulunan hiç kimse yaptığı hizmet veya yardımlardan dolayı Peygamber Efendimiz (sav)'i minnet altında bırakamaz. Çünkü gerçekte Peygamberimiz (sav)'e yardım eden Allah'tır ve o kişi olmasa da Allah başka bir insanı, meleklerini veya cinleri vesile edip Peygamberimiz H. Muhammed (sav)'e yardım eder.

Allah bir başka ayetinde ise, Peygamberimiz (sav)'e insanlardan korkmadan büyük bir cesaretle, hak olarak bildiği dini, insanlara tebliğ etmesini bildirmiş ve onu koruyacağını vaad etmiştir. Ayette şöyle buyrulur:

elçiliğini tebliğ
koruyacaktır.
erdirmez. (Maide

Allah'ın gücünü,
inkarcılar,
onu
sanmışlar ve bu
Allah'ın
farkında
Peygamberimiz
Ancak Allah,
tuzakları bozmuş,

aleyhlerine döndürmüştür. Hiçbir tuzakları işe yaramamıştır. Biraraya gelip tuzaklarını planlarken, Allah'ın onları gördüğünü, işittiğini, içlerinden geçenleri okuduğunu anlayamayan, Peygamberimiz (sav)'den gizleseler bile Allah'tan gizleyemeyeceklerini kavrayamayan, Peygamberimiz (sav)'in tüm gücün sahibi olan Allah'ın sevgili kulu ve dostu olduğunu düşünmeyen bu insanlar için Allah Kuran'da şöyle bildirmektedir:

Hani o inkar edenler, seni tutuklamak ya da öldürmek veya sürgün etmek amacıyla, tuzak kuruyorlardı. Onlar bu tuzağı tasarlıyorlarken, Allah da bir düzen (bir karşılık) kuruyordu. Allah, düzen kurucuların (tuzaklarına karşılık verenlerin) hayırlısıdır. (Enfal Suresi, 30)

Allah bir başka ayetinde ise, Peygamberimiz (sav)'e kimsenin zarar veremeyeceğini, Allah'ın, Cibril'in ve salih müminlerin onun dostu, yardımcısı, destekçisi olduğunu şöyle haber vermektedir:

Eğer sizler (Peygamberin iki eşi) Allah'a tevbe ederseniz (ne güzel); çünkü kalbleriniz eğrilik gösterdi. Yok eğer ona karşı birbirinize destekçi olmaya kalkışırsanız, artık Allah, onun mevlasıdır; Cibril ve mü'minlerin salih olan(lar)ı da. Bunların arkasından melekler de onun destekçisidirler. (Tahrim Suresi, 4)

Allah, Duha Suresi'nde ise Peygamberimiz (sav)'in üzerindeki yardım ve nimetlerini şöyle bildirmiştir:

Rabbin seni terk etmedi ve darılmadı. Şüphesiz senin için son olan, ilk olandan (ahiret dünyadan) daha hayırlıdır. Elbette Rabbin sana verecek, böylece sen hoşnut kalacaksın. Bir yetim iken, seni bulup da barındırmadı mı? Ve seni yol bilmez iken, 'doğru yola yöneltip iletmedi mi? Bir yoksul iken seni bulup zengin etmedi mi? (Duha Suresi, 3-8)

Peygamberimiz (sav), her işinde, en zor anlarında dahi Allah'ın kendisine yardım edeceğini bilerek, tevekkül etmiş, korku ve endişeye kapılmamıştır. Yanındaki müminlere de Allah'ın kendileri ile birlikte olduğunu, herşeyi görüp işittiğini söylemiş, onların da sukunet içinde olmalarına vesile olmuştur.

Peygamber Efendimiz (sav)'i örnek olarak onun yolunu izleyenler de, Allah'ın rahmetinden ve yardımından hiçbir zaman umut kesmemeli, Allah'ın rızasını, rahmetini ve cennetini umarak hayırlarda yarıştıkları sürece Allah'ın daima onların yanında olduğunu bilmelidirler. Allah bir ayetinde müminlere şöyle bir vaadde bulunur:

... Allah kendi (dini)ne yardım edenlere kesin olarak yardım eder. Şüphesiz Allah, güçlü olandır, aziz olandır. (Hac Suresi, 40)

PEYGAMBERİMİZ (SAV) İNSANLARI ŞİRKTE SAKINDIRMIŞTIR

Peygamberimiz (sav)'in insanları sakındırdığı en önemli konulardan biri şirk. Kuran ayetlerinde de görüldüğü gibi Hz. Muhammed (sav), insanlara daima Allah'ın tek ilah olduğunu, O'nun dışında hiçbir varlığın hiçbir güce sahip olmadığını söylemiş ve müşrikliğe karşı onları uyarmıştır. Pek çok ayette Peygamberimiz (sav)'e insanları şirke karşı uyarması haber verilmiştir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

De ki: "Ben gerçekten, yalnızca Rabbime dua ediyorum ve O'na hiç kimseyi (ve hiçbir şeyi) ortak koşturmuyorum." De ki: "Doğrusu ben, sizin için ne bir zarar, ne de bir yarar (irşad) sağlayabilirim." De ki: "Muhakkak beni Allah'tan (gelebilecek bir azaba karşı) hiç kimse asla kurtaramaz ve O'nun dışında asla bir sığınak da bulamam." (Cin Suresi, 20-22)

De ki: "Ben, dini yalnızca O'na halis kılarak Allah'a ibadet etmekle emrolundum." "Ve ben, Müslümanların ilki olmakla da emrolundum." De ki: "Ben, Rabbime isyan ettiğim takdirde, büyük bir günün azabından korkarım." De ki: "Ben dinimi yalnızca O'na halis kılarak Allah'a ibadet ederim." "Siz, O'nun dışında dilediklerinize ibadet edin." De ki: "Gerçekten hüsrana uğrayanlar, kıyamet günü hem kendilerini hem yakınlarını hüsrana uğratanlardır. Haberiniz olsun; bu apaçık olan hüsranın kendisidir." (Zümer Suresi, 11-15)

Kavmine Allah'ın tek ilah olduğunu hatırlatan Hz. Muhammed (sav), aynı zamanda Allah'a eş koştuklarının hiçbir şeyi yaratamayacaklarını, kimseye zarar vermeye veya fayda sağlamaya güçleri yetmeyeceğini de çeşitli şekillerde tebliğ etmiştir. Bu konudaki ayetlerden bazıları şöyledir:

De ki: "Allah'ın dışında (Tanrı diye) öne sürdüklerinizi çağırın. Onların göklerde ve yerde bir zerre ağırlığınca bile (hiçbir şeye) güçleri yetmez; onların bu ikisinde hiçbir ortaklığı olmadığı gibi, O'nun bunlardan hiçbir destekçi olanı da yoktur." (Sebe Suresi, 22)

De ki: "Siz, Allah'ın dışında taptığınız ortaklarınızı gördünüz mü? Bana haber verin; yerden neyi yaratmışlardır? Ya da onların göklerde bir ortaklığı mı var? Yoksa Biz onlara bir kitap vermişiz de onlar bundan (dolayı) apaçık bir belge üzerinde midirler? Hayır, zulmedenler, birbirlerine aldatmadan başkasını vadetmiyorlar." (Fatır Suresi, 40)

İnsanların birçoğu Allah'ın varlığını kabul eder ancak Allah'ın gücünü ve büyüklüğünü takdir edemez, Allah'tan başka varlıkların kendisine yarar getirebileceğini zanneder, tek dost ve yardımcının Allah olduğunu kavrayamaz. Peygamberimiz (sav) ise, kavmine bu gerçekleri anlatmış ve onları şirkten arındırmaya çalışmıştır. Ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

Andolsun, onlara: "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye soracak olsan, elbette "Allah" diyecekler. De ki: "Gördünüz mü haber verin; Allah'tan başka taptıklarınız, eğer Allah bana bir zarar dileyecek olsa, O'nun zararını kaldıracabirler mi? Ya da bana bir rahmet vermeyi istese, O'nun rahmetini tutup-önleyebilecekler mi" De ki: "Allah, bana yeter. Tevekkül edecek olanlar, O'na tevekkül etsinler." (Zümer Suresi, 38)

De ki: "Size bir kötülük isteyecek olsa sizi Allah'tan koruyacak, veya size bir rahmet isteyecek olsa (buna engel olacak) kimdir?" Onlar, kendileri için Allah'ın dışında ne bir veli, ne bir yardımcı bulamazlar. (Ahzab Suresi, 17)

İnsanın tek dostu ve koruyucusu kendisini yaratan Allah'tır. Ne var ki Allah'tan korkmayan insanlar bunu kabul etmek istemezler. Ancak zorluk anlarında, çaresiz olduklarını açıkça görebildikleri bazı olaylarda bu insanlar, kendilerine Allah'tan başka hiç kimsenin yardım edemeyeceğini anlarlar. Peygamberimiz (sav) de insanlara bu gerçeği hatırlatmıştır. Bir sıkıntıya, bir zarara uğradığı zaman, insanın Allah'tan başka hiçbir yardımcısının olmadığını söylemiştir. Bu konu ile ilgili olarak Kuran'da Peygamberimiz (sav)'e, kavmine şu hatırlatmayı yapması bildirilmiştir:

De ki: "Düşündünüz mü hiç; eğer size Allah'ın azabı gelirse ya da saat (kıyamet) gelip çatarsa, Allah'tan başkasını mı çağıracaksınız? Eğer doğru sözlüler iseniz (çağırın bakalım.)" Hayır, yalnızca O'nu çağırırsınız, dilerse kendisini çağırdığınız şeyi açar (giderir) ve şirk koşmakta olduklarınızı unutursunuz. (Enam Suresi, 40-41)

Peygamberimiz (sav)'in de hatırlattığı bu gerçeği unutmayan müminler, bir zorlukla karşılaşmadan da, kendilerine tek yardım edebilecek, onlardan sıkıntı ve zorlukları tek kaldıracabilecek gücün Allah olduğunu bilirler. Kuran'da şöyle buyrulmaktadır:

De ki: "Sizi karanın ve denizin karanlıklarından kim kurtarmaktadır ki, siz (açıktan ve gizliden gizliye ona yalvararak dua etmektesiniz: -Andolsun, bizi bundan kurtarırsan, gerçekten şükredenlerden oluruz." De ki: "Ondan ve her türlü sıkıntıdan sizi Allah kurtarmaktadır. Sonra siz yine şirk koşmaktasınız." (Enam Suresi, 63-64)

PEYGAMBERİMİZ (SAV)'İN GÜZEL AHLAKI

Peygamberimiz (sav)'in Kuran'da da çok kereler zikredilen en önemli özelliklerinden biri, sadece Allah'ın indirdiğine uyması, insanların rızasını gözetmeden, insanlardan çekinmeden sadece Allah'ın bildirdiklerini yapmasıdır. Hatta, çağdaşı olan müşrikler ve diğer dinlerin mensupları Peygamberimiz (sav)'den kendi çıkarlarına uygun hükümler getirmesini istemişlerdir. Bu kişiler sayıca ve kuvvetçe daha üstün konumda olmalarına rağmen,

Peygamb aerimiz (sav) Kuran'ı ve Allah'ın hükümlerini daima büyük bir titizlik ve kararlılıkla korumuştur. Bir ayette Allah, Peygamberimiz (sav)'in bu insanların ısrarlarına nasıl karşılık verdiğini bizlere şöyle haber vermektedir:

Onlara ayetlerimiz apaçık belgeler olarak okunduğunda, Bizimle karşılaşmayı ummayanlar, derler ki: "Bundan başka bir Kur'an getir veya onu

değiştir." De ki: "Benim onu kendi nefsimin bir öngörmesi olarak değiştirmem benim için olacak şey değildir. Ben, yalnızca bana vahyolunana uyarım. Eğer Rabbime isyan edersem, gerçekten ben, büyük günün azabından korkarım." De ki: "Eğer Allah dileseydi, onu size okumazdım ve onu size bildirmezdi. Ben ondan önce sizin içinizde bir ömür sürdüm. Siz yine de akıl erdirmeyecek misiniz?" (Yunus Suresi, 15-16)

Allah, kavminin bu tavırlarına karşılık Peygamberimiz (sav)'e birçok ayet bildirmiştir. Örneğin Maide Suresi'nde şöyle buyrulur:

Sana da (Ey Muhammed,) önündeki kitap(lar)ı doğrulayıcı ve ona 'bir şahid-gözetleyici' olarak Kitab'ı (Kur'an'ı) indirdik. Öyleyse aralarında Allah'ın indirdiğiyle hükmet ve sana gelen haktan sapıp onların heva (istek ve tutku)larına uyma. Sizden her biriniz için bir şeriat ve bir yol-yöntem kıldık. Eğer Allah dileseydi, sizi bir tek ümmet kılardı; ancak (bu,) verdikleriyle sizi denemesi içindir. Artık hayırlarda yarışınız. Tümünüzün dönüşü Allah'adır. Hakkında anlaşmazlığa düştüğünüz şeyleri size haber verecektir. Aralarında Allah'ın indirdiğiyle hükmet ve onların hevalarına uyma. Allah'ın sana indirdiklerinin bir kısmından seni şaşırtmamaları için diye onlardan sakın. Şayet yüz çevirirlerse, bil ki, Allah bir kısım günahları nedeniyle onlara bir musibeti tattırmak istemektedir. Şüphesiz, insanların çoğu fasıklardır. (Maide Suresi, 48-49)

Peygamberimiz (sav) de Allah'ın kendisine indirdiğinden başkasına uymayacağını büyük bir kararlılıkla kavmine tekrarlamıştır. Peygamberimiz (sav)'in bu üstün ahlakını haber veren bir ayet şöyledir:

De ki: "Size Allah'ın hazineleri yanımdadır demiyorum, gaybı da bilmiyorum ve ben size bir meleğim de demiyorum. Ben, bana vahyedilenden başkasına uymam." De ki: "Kör olanla, gören bir olur mu? Yine de düşünmeyecek misiniz?" (Enam Suresi, 50)

Peygamberimiz (sav)'in, Allah yolunda kararlı ve sebatlı olması ile hak din, en güzel ve en doğru şekliyle insanlara bildirilmiştir. İnsanların büyük bir bölümü ile kıyas yapmak Peygamberimiz (sav)'in bu üstünlüğünün daha da iyi anlaşılmasına vesile olacaktır. Günümüzde de geçmişte de insanların büyük bir bölümü zaafırlara, hırsırlara, tutku dolu isteklere sahiptirler. Büyük bir çoğunluğu ise dini kabul etmelerine rağmen bu zayıflıklarına yenilirler. Zaaf ve tutkularını terk etmek yerine dinin hükümlerinden tavizler verirler. Örneğin dostlarının, eşlerinin, akrabalarının ne diyeceğinden çekinerek dinin bazı hükümlerini yerine getirmezler. Veya dine uymayan bazı alışkanlıklarını terk edemezler. Bu nedenle, dini kendi çıkarlarına göre yorumlar, kendilerine uyan hükümlerini kabul eder, diğerlerini görmezden gelirler.

Peygamberimiz (sav) ise, bu tür insanların isteklerine hiçbir zaman taviz vermemiş, Allah'ın indirdiğini hiçbir değişikliğe uğratmadan, hiç kimsenin çıkarını hesap etmeden, sadece Allah'tan korkup sakınarak Kuran'ı insanlara tebliğ etmiştir. Allah, Peygamber Efendimiz (sav)'in bu takva özelliğini Kuran'da şöyle bildirmektedir:

Battığı zaman yıldızla andolsun; Sahibiniz (arkadaşınız olan peygamber) sapmadı ve azmadı. O, hevedan (kendi istek, düşünce ve tutkularına göre) konuşmaz. O (söyledikleri), yalnızca vahyolunmakta olan bir vahiydir. Ona (bu Kuran'ı) üstün (oldukça çetin) bir güç sahibi (Cebrail) öğretmiştir. (Necm Suresi, 1-5)

Ve bilin ki Allah'ın Resûlü içinizdedir. Eğer o, size birçok işlerde uysaydı, elbette sıkıntıya düşerdiniz. Ancak Allah size imanı sevdirdi, onu kalplerinizde süsleyip-çekici kıldı ve size inkarı, fıskı ve isyanı çirkin gösterdi. İşte onlar, doğru yolu bulmuş (irşad) olanlardır. (Hucurat Suresi, 7)

PEYGAMBERİMİZ (SAV)'İN TÜM ALEMLERE ÖRNEK OLAN TEVEKKÜLÜ

Kuran'da Peygamberimiz (sav)'le ilgili olarak anlatılan olaylarda onun tevekkülü ve Allah'a teslimiyeti açıkça görülmektedir. Örneğin Peygamberimiz (sav)'in, Mekke'den çıktıktan sonra arkadaşı ile birlikte, müşriklerden korunmak için girdiği bir mağaradaki sözleri tevekkülünün en güzel örneklerinden biridir. Ayette şöyle bildirilmektedir:

Siz O'na (peygambere) yardım etmezseniz, Allah O'na yardım etmiştir. Hani kafirler ikiden biri olarak O'nu (Mekke'den) çıkarmışlardı; ikisi mağarada olduklarında arkadaşına şöyle diyordu: "Hüzne kapılma, elbette

Allah bizimle beraberdir." Böylece Allah O'na 'huzur ve güvenlik duygusunu' indirmişti, O'nu sizin görmediğiniz ordularla desteklemiş, inkara edenlerin de kelimesini (inkar çağrılarını) alçaltmıştı. Oysa Allah'ın kelimesi, yüce olandır. Allah üstün ve güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir. (Tevbe Suresi, 40)

Peygamberimiz (sav) hangi koşullarda olursa olsun, daima Allah'a teslim olmuş, O'nun yarattığı herşeyde bir hayır ve güzellik olduğunu bilmiştir. Kuran'da Peygamberimiz (sav)'e, kavmine söylemesi bildirilen şu sözler de bu tevekkülün bir göstergesidir:

Sana iyilik dokunursa, bu onları fenalaştırır, bir musibet isabet edince ise: "Biz önceden tedbirimizi almıştık" derler ve sevinç içinde dönüp giderler. De ki: "Allah'ın bizim için yazdıkları dışında, bize kesinlikle hiçbir şey isabet etmez. O bizim Mevlamızdır. Ve müminler yalnızca Allah'a tevekkül etmelidirler." (Tevbe Suresi, 50-51)

Peygamberimiz (sav), tevekkülü ile tüm Müslümanlara örnek olmuş ve insanın Allah'tan gelecek bir şeyi değiştirmeye asla güç yetiremeyeceğini şöyle hatırlatmıştır:

"Bir nefse takdir edilmiş şey mutlaka olur." (2)

"... Bir şey isteyince Allah'tan iste. Yardım talep edeceksen Allah'tan yardım dile. Zira kullar, Allah'ın yazmadığı bir hususta sana faydalı olmak için biraraya gelseler, bu faydayı yapmaya muktedir olamazlar. Allah'ın yazmadığı bir zararı sana vermek için biraraya gelseler, buna da muktedir olamazlar." (3)

Peygamberimiz (sav)'in sünnetine uyan her müminin de, musibet gibi görünen olayları onun gibi tevekküllü karşılaması, herşeyde bir hayır ve güzellik olduğuna iman etmesi gerekir. Şunu da unutmamak gerekir ki, Allah'ın en takva kullarından biri olan Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav), çok büyük zorluklarla ve şedid olaylarla denenmiştir.

Herşeyden önce tebliğ yaptığı kavimde her türlü zorluğu çıkarmaya hazır olan insanlar bulunmaktadır: İki yüzlü davranarak Peygamberimiz (sav)'e tuzak kurmaya çalışanlar, atalarının dinini değiştirmeyi kabul etmeyen müşrikler, Peygamberimiz (sav)'den nefislerine uygun ayet getirmesini isteyenler, Peygamberimiz (sav)'i öldürmek, sürmek veya tutuklamak isteyenler ve daha birçokları sürekli olarak Peygamberimiz (sav)'e zorluk çıkarmaya çalışmışlardır.

Peygamberimiz (sav) inkarcıların bu çirkin tavırlarına daima sabretmiş, büyük bir kararlılıkla Allah'ın dinini tebliğ etmiş ve Müslümanları tehlikelerden koruyarak onları Kuran ile eğitmiştir. Onun bu azminin, başarısının ve cesaretinin temelinde Allah'a olan güçlü imanı, tevekkülü ve teslimiyeti yatmaktadır. Peygamberimiz (sav), mağarada olduğu gibi her durumda Allah'ın kendisi ile birlikte olduğunu bilmiş, her olayı Allah'ın yarattığına ve Rabbimiz'in herşeyi en güzel ve en hayırlı şekli ile sonuçlandıracağına iman etmiştir. Peygamberimiz (sav)'in şu hadis-i şerifi onun herşeyde hayır gören tevekkülüne bir örnektir:

"Mümin kişinin durumu ne kadar şaşırtıcıdır. Zira her işi onun için bir hayırdır. Bu durum, sadece mümine hastır, başkasına değil: Ona memnun olacağı bir şey gelse şükreder, bu ise hayırdır; bir zarar gelse sabreder, bu da hayırdır." (4)

elinden gelen tüm çabayı göstermiş ancak ait olduğunu her zaman bilerek, O'na dayanıp Allah, onun bu güzel tevekkülü karşısında onu başarılı kılmıştır.

Allah, zorluk çıkaranlara karşı Peygamberimiz etmesini bildirmiştir ve Peygamberimiz (sav) boyunca Rabbimiz'in bu emrine uygun olarak Ayette şöyle buyrulur:

"Tamam-kabul" derler. Ama yanından zaman, onlardan bir grup, karanlıklarda söylediğinin tersini kurarlar. Allah, kurduklarını yazıyor. Sen de onlardan yüz tevekkül et. Vekil olarak Allah yeter. (Nisa

Peygamber Efendimiz bu inancı ile olaylar karşısında sonucun Allah'a güvenmiştir. daima güçlü ve

(sav)'e tevekkül de hayatı davranmıştır.

çıktıkları senin karanlıklarda çevir ve Allah'a Suresi, 81)

Konu ile ilgili başka bir ayette de şöyle buyrulmaktadır.

Eğer seninle çekişip-tartışırlarsa, de ki: "Ben, bana uyanlarla birlikte, kendimi Allah'a teslim ettim." Ve kitap verilenlerle ümmilere de ki: "Siz de teslim oldunuz mu?" Eğer teslim oldularsa, gerçekten hidayete ermişlerdir. Fakat yüz çevirdilerse, artık sana düşen yalnızca tebliğ(etmek)dir. Allah, kulları hakkıyla görendir. (Al-i İmran Suresi, 20)

Peygamberimiz (sav) bir sözünde ise tevekkül edenlerin görecekleri karşılığı şöyle bir örnekle açıklamıştır:

"Siz Allah'a hakkı ile tevekkül etseniz kuşlar gibi rızıklanırdınız. Onlar aç gider, tok dönerler." (5)

Müminler için en güzel örnek Peygamberimiz (sav)'in sözleri ve tavırlarıdır. Bu nedenle, herhangi bir zorlukla, nefsinin hoşlanmadığı bir durumla karşılaşan her mümin, Kuran ayetlerini, herşeyi yaratanın Allah olduğunu düşünerek, Peygamber Efendimizin tevekkülünü örnek almalı, her olayda Allah'ın yarattığı kadere teslim olduğunu zikretmelidir.

HZ MUHAMMED (SAV)'İN FEDAKAR KARAKTERİ

İslam dininin en temel özelliklerinden biri, insanın tüm yaşamını Allah korkusu üzerine bina etmesi ve tüm ibadetlerini de yalnızca Allah'ın rızasını, rahmetini ve cennetini kazanmak için yapmasıdır. Allah bir ayetinde müminlere **"De ki: "Şüphesiz benim namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm alemlerin Rabbi olan Allah'ındır"** şeklinde buyurmaktadır. (Enam Suresi, 162)

Kuran'da, **"Ancak tevbe edenler, ıslah edenler, Allah'a sınıksız sarılanlar ve dinlerini katıksız olarak Allah için (halis) kılanlar başka; işte onlar mü'minlerle beraberdirler. Allah mü'minlere büyük bir ecir verecektir"** (Nisa Suresi, 146) ayetiyle de müminlere, dini sadece Allah için, başka hiçbir amaç katmaksızın yaşamaları emredilmiştir. Bir kimsenin Allah'a sınıksız sarılması, Allah'tan başka bir ilah olmadığını bilerek, hayatını yalnızca O'nu razı etmeye adanması ve her ne olursa olsun Allah'a olan sadakatinden vazgeçmemesi o kişinin ihlas sahibi olduğunu gösterir.

İhlas sahibi bir mümin, yaptığı işler ve ibadetlerle Allah'ın dışında bir başkasının sevgisini, hoşnutluğunu, takdirini, ilgi ve beğenisini elde etmeye çalışmaz. İhlas sahibi müminlere en güzel örnek Hz. Muhammed (sav) ve diğer peygamberlerdir.

Peygamber Efendimiz (sav), sadece Allah'ın hoşnutluğunu aramış, hiçbir çıkar veya dünyevi bir kazanç düşünmeden, hayatı boyunca Allah'ın rızasını, rahmetini ve cennetini kazanmak için çaba göstermiştir.

De ki: "Ben, buna karşı sizden bir ücret istemiyorum ve (kendiliğinden) bir yükümlülük getirenlerden de değilim." (Sad Suresi, 86)

De ki: "Ben sizden bir ücret istemişsem, artık o sizin olsun. Benim ecrim (ücretim), yalnızca Allah'a aittir. O, herşeye şahid olandır." (Sebe Suresi, 47)

Hız. Muhammed (sav), peygamberliğı belirtilmiş gibi, türlü zorluklarla inkar edenler ve müşrikler ona karşı söylemişler, hatta büyücü veya atmışlar, bazıları da Peygamberimiz istemiş ve bunun için planlar Peygamberimiz (sav) her kültürden eğitmeye, onlara Kuran'ı, dolayısıyla öğretmeye çalışmıştır.

Kuran ayetlerinde bildirildiğı gibi, kurallarından dahi habersiz olduğı gibi ince düşünceli, üstün ahlaklı bir verebileceklerini düşünmemişlerdir.

Peygamberimiz (sav) ise tüm sabır göstermiş, her durumda Allah'a yardımını istemiş ve müminlere de sabrı ve tevekkülü tavsiye etmiştir.

Allah, Kuran'da Peygamber Efendimiz (sav)'e birçok ayeti ile, inkar edenlerin söylediklerine karşı sabırlı olmasını şöyle tavsiye etmektedir:

Öyleyse sen, onların dediklerine karşılık sabret ve Rabbini güneşin doğuşundan önce ve batışından önce hamd ile tesbih et. (Kaf Suresi, 39)

Onların sözleri seni üzmesin. Şüphesiz 'izzet ve gücün' tümü Allah'ındır. O, işitendir, bilendir. (Yunus Suresi, 65)

Andolsun, onların söylemekte olduklarına karşı senin göğsünün daraldığını biliyoruz. (Hicr Suresi, 97)

Şimdi onların: "Ona bir hazine indirilmeli veya onunla birlikte bir melek gelmeli değil miydi?" demeleri dolayısıyla göğsün daralıp sana vahyolunanlardan bir kısmını terk mi edeceksin? Sen yalnızca bir uyarıcısın. Allah herşeye vekildir. (Hud Suresi, 12)

Peygamberimiz (sav)'in nelere sabır göstererek üstün bir ahlak sergilediğini düşünen müminlerin karşılaştıkları olaylarda kendilerine onu örnek almaları gerekir. Nefislerine ters düşen en küçük bir olayda ümitsizliğe kapılanlar, en küçük bir itirazda tahammülsüzlük gösterenler, Allah'ın dinini anlatmaktan vazgeçenler ya da yaptıkları ticarete başarısız olunca mutsuz olanlar, bu tavırlarının Allah'ın Kitabı'na ve Peygamberimiz (sav)'in sünnetine uygun olmadığını bilmelidirler. İman edenler, her olayda sabır gösterip, Allah'ı vekil tutup O'na hamd ederek, Peygamberimiz (sav) gibi üstün bir ahlak göstermeli ve Rabbimiz'in rızasını, rahmetini ve cennetini ummalıdırlar.

PEYGAMBERİMİZ (SAV)'İN TÜM İNSANLIĞA ÖRNEK ADALETİ

Allah Kuran'da müminlere **"Allah için şahidler olarak adaleti ayakta tutun. (Onlar) ister zengin olsun, ister fakir olsun; çünkü Allah onlara daha yakındır. Öyleyse adaletten dönüp heva (tutkuları)nıza uymayın"** (Nisa Suresi, 135) şeklinde buyurmaktadır. Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav), hem Müslümanlar arasında verdiği hükümler, hem diğer din, dil, ırk ve kavimlerden olan kişilere karşı adil ve hoşgörülü tutumu, hem de Allah'ın ayetinde bildirdiğı gibi zengin, fakir ayırmaksızın herkese eşit davranmasıyla tüm insanlar için çok büyük bir örnektir.

Allah bir ayetinde Resulüne şöyle buyurmaktadır:

Onlar, yalana kulak tutanlardır, haram yiyicilerdir. Sana gelirlerse aralarında hükmet veya onlardan yüz çevir. Eğer onlardan yüz çevirecek olursan, sana hiçbir şeyle kesin olarak zarar veremezler. Aralarında hükmedersen adaletle hükmet. Şüphesiz, Allah, adaletle hüküm yürütenleri sever. (Maide Suresi, 42)

Peygamberimiz (sav)'in zorluklar karşısındaki güzel tavrı

boyunca daha önce de karşılaşmıştır. Kavminden son derece incitici sözler delidir diye iftiralara (sav)'i öldürmek dahi kurmuştur. Buna rağmen, ve karakterden insanı güzel ahlakı, güzel tavrı

bazı kişiler en temel görgü için Peygamberimiz (sav) insana sıkıntı

bunlara karşı büyük bir yönelerek Allah'ın tavsiye etmiştir.

Peygamberimiz (sav) böylesine zorlu bir kavmin içinde dahi, Allah'ın emrine uymuş ve hiçbir zaman adaletten taviz vermemiştir. Daima ayette buyurulduğu gibi, **"Rabbim adaletle davranmayı emretti..."** (Araf Suresi, 29) diyerek her devirde tüm insanlara örnek olmuştur.

Hz. Muhammed (sav)'in peygamberliği süresince adil tutumuna örnek teşkil eden birçok olay yaşanmıştır. Peygamberimiz (sav)'in yaşadığı coğrafyada çok çeşitli din, dil, ırk ve kabileden insan birarada yaşıyordu. Bu toplulukların birarada huzur ve güven içinde yaşamaları, aralarına nifak sokmaya çalışanların etkisiz bırakılmaları çok zordu. En küçük bir sözden veya tavırdan hemen bir grup diğerine karşı öfkelenip saldıracabiliyordu. Ancak Peygamberimiz (sav)'in adaleti, Müslümanlar için olduğu kadar bu topluluklar için de bir huzur ve güvence kaynağı olmuştur. Asr-ı Saadet döneminde Arabistan Yarımadasında Hristiyan, Musevi, putperest, ayırt etmeksizin herkese adil davranılmıştır. Peygamberimiz (sav) Allah'ın **"Dinde zorlama (ve baskı) yoktur..."** (Bakara Suresi, 256) ayetine uyarak, herkese hak dini anlatmış ancak seçimlerini yapmak konusunda serbest

bırakmıştır.

Allah, Peygamberimiz (sav)'e bir başka ayetinde de, farklı dinlerden insanlara karşı nasıl bir adalet ve uzlaşma içinde olması gerektiğini şöyle bildirmiştir:

Şu halde, sen bundan dolayı davet et ve emrolunduğun gibi doğru bir istikamet tuttur. Onların heva (istek ve tutku)larına uyma. Ve de ki: Allah'ın indirdiği her kitaba inandım. Aranızda adaletli davranmakla emrolundum. Allah, bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbinizdir. Bizim amellerimiz bizim, sizin amelleriniz sizindir. Bizimle aranızda 'deliller getirerek tartışma (ya, huccete gerek)' yoktur. Allah bizi biraraya getirip-toplayacaktır. Dönüş O'nadır." (Şura Suresi, 15)

Peygamberimiz (sav)'in Kuran ahlakına uyarak gösterdiği bu güzel tavrı, bugün farklı dinlerden insanların birbirlerine karşı tutumları konusunda örnek olmalıdır.

Peygamberimiz (sav)'in adaleti, farklı ırklardan insanlar arasında da uzlaşma sağlamıştır. Peygamberimiz (sav) birçok konuşmasında, hatta Veda Hutbesinde de ırklara göre bir üstünlük olamayacağını, Allah'ın ayetinde haber verdiği gibi "üstünlüğün takvaya göre olacağını" bildirmiştir. Ayette şöyle buyrulmaktadır:

Ey insanlar, gerçekten, Biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizle tanışmanız için sizi halklar ve kabileler (şeklinde) kıldık. Şüphesiz, Allah katında sizin en üstün (kerim) olanınız, (ırk ya da soyca değil) takvaca en ileride olanınızdır. Şüphesiz Allah, bilendir, haber alandır. (Hucurat Suresi, 13)

Peygamberimiz (sav) ise iki ayrı hadisinde şöyle buyurmuştur:

"Ey insanlar! Hepiniz Adem'in çocuklarıdır. Adem ise topraktan yaratılmıştır. İnsanlar muhakkak ve muhakkak ırklarıyla övünmeyi bırakmalılar."(6)

"Sizin şu soyunuz-sopunuz kimseye üstünlük ve kibir taslamaya vesile olacak şey değildir. (Ey insanlar!) Hepiniz Adem'in çocuklarıdır. Hepiniz bir ölçek içindeki birbirine müsavi buğday taneleri gibisiniz... Halbuki, hiç kimsenin kimseye din ve takva müstesna üstünlüğü yoktur. Kişiye kötü olması için; başkalarını yermesi, küçük görmesi, cimri, kötü huylu, had ve hududu aşmış olması yeter."(7)

Peygamberimiz (sav) Veda Hutbesi'nde de Müslümanlara şöyle seslenmişti:

"Soylarla övünülmez. Araplar, Arap olduklarından Acemlerden; Acemler de, Acemi olduklarından Araplardan üstün sayılamazlar. Çünkü Allah katında en yüce olanınız, ona karşı gelmekten en fazla kaçınanınız (en takvalınız)dır." (8)

Arap Yarımadasının güney kısmındaki Hristiyan Necran Halkı ile yapılan bir antlaşma da Peygamber Efendimiz (sav)'in adaletine çok güzel bir örnek teşkil etmektedir. Bu antlaşmanın maddelerinden biri şöyledir:

"Necranlıların ve maiyetindekilerin canları, malları, dinleri varları ve yokları, aileleri, kiliseleri ve sahip oldukları herşey Allah'ın ve Allah'ın Peygamberinin güvencesi (himayesi) altına alınacaktır." (9)

Peygamberimiz (sav)'in Hristiyan, Yahudi ve müşrik topluluklarla imzaladığı Medine Vesikası da önemli bir adalet örneğidir. Farklı inançlara sahip topluluklar arasında adaletin sağlanması ve her topluluğun çıkarlarının

gözetilmesi için hazırlanan bu vesika sayesinde yıllarca düşmanlık içinde yaşayan topluluklara barış getirilmiştir. Medine Vesikası'nın en belirgin özelliklerinden biri inanç özgürlüğü sağlamasıdır. Bu konu ile ilgili madde şöyledir:

"Ben-i Avf Yahudileri, müminlerle beraber aynı ümmettirler, Yahudilerin dinleri kendilerine, Müslümanların dinleri de kendilerinedir."(10)

Medine Vesikasının 16. maddesinde ise, "Bize tabi olan Yahudiler, hiçbir haksızlığa uğramaksızın ve düşmanlarıyla da yardımlaşmaksızın, yardım ve desteğimize hak kazanacaklardır" (11) diye bildirilmiştir. Peygamberimiz (sav)'den sonra da sahabeleri Peygamberimiz (sav)'in antlaşmaya koydurduğu bu hükme sadık kalmışlar ve aynı hükmü, Berberi, Budist, Brahman ve benzeri inançlara sahip kişiler için de uygulamışlardır. (12)

Asr-ı Saadet döneminin barış, huzur ve güvenlik içinde geçmesinin en önemli nedenlerinden biri, Kuran ahlakına uyan Peygamberimiz (sav)'in adaletli tutumudur.

Peygamberimiz (sav)'in adaleti, Müslüman olmayan kişilerde de bir güven duygusu uyandırmıştır ve müşriklerden dahi Peygamberimiz (sav)'in himayesi altına girmek isteyenler olmuştur. Allah Kuran'da müşriklerin bu taleplerini bildirmiş ve aynı zamanda Peygamberimiz (sav)'e bu kişilere karşı nasıl davranması gerektiğini de vahyetmiştir:

"Eğer müşriklerden biri, senden 'eman (himaye) isterse', ona eman ver; öyle ki Allah'ın sözünü dinlemiş olsun, sonra onu 'güvenlik içinde olacağı yere ulaştır'... Şu halde o (anlaşılmalı olanlar), size karşı (doğru) bir tutum takındıkça, siz de onlara karşı doğru bir tutum takının. Şüphesiz Allah, muttaki olanları sever." (Tevbe Suresi, 6-7)

Günümüzde de, dünyanın dört bir yanında meydana gelen çatışmaların, kavgaların, huzursuzlukların tek çözümü Kuran ahlakına uymak ve Peygamberimiz (sav) gibi din, dil veya ırk ayrımı gözetmeksizin, adaletten hiçbir zaman ayrılmamaktır.

PEYGAMBERİMİZ (SAV)'İN KARARLILIĞI

Peygamber Efendimiz (sav), kendisine Kuran vahyedildikten itibaren hayatı boyunca insanları Allah'ın dinine çağırmış, onlara doğru yolu göstererek rehberlik etmiştir. Kuran'ın bir ayetinde Peygamberimiz (sav)'in şöyle hitap etmesi bildirilir:

De ki: "Bu, benim yolumdur. Bir basiret üzere Allah'a davet ederim; ben ve bana uyanlar da. Ve Allah'ı tenzih ederim, ben müşriklerden değilim." (Yusuf Suresi, 108)

Kuran ayetlerinden anlaşıldığı üzere Peygamberimiz (sav) insanları uyarıp korkuturken ve onlara Kuran'ı, güzel ahlakı öğretirken birçok zorluklarla karşılaşmıştır. Herkes hidayet ehli olmadığı için, kıskançlığından, kininden, öfkesinden dolayı Peygamberimiz (sav)'e zorluk çıkaranlar, söylediği sözü kavrayamayanlar, anladığı halde ağırdan alanlar, Peygamberimiz (sav)'in söylediklerine inandım dediği halde gerçekte inanmayıp iki yüzlü davrananlar ve benzeri kötü ahlak gösterenler olmuştur. Peygamberimiz (sav) bunlara rağmen hiçbir zaman yılmadan dini anlatmaya büyük bir kararlılıkla devam etmiştir. Bu kişilerin tavırları bir ayette şöyle açıklanır:

... Siz Kitabın tümüne inanırsınız, onlar sizinle karşılaştıklarında "inandık" derler, kendi başlarına kaldıklarında ise, size olan kin ve öfkelerinden dolayı parmak uçlarını ısırırlar... (Al-i İmran Suresi, 119)

Peygamberimiz (sav)'in, münafıklara karşı tavrı ve kararlılığı ise ayette şöyle bildirilir:

Kendilerine kitap verdiklerimiz, sana indirilen dolayısıyla sevinirler; fakat (Müslümanların aleyhinde birleşen) gruplardan, onun bazısını inkar edenler vardır. De ki: "Ben, yalnızca Allah'a kulluk etmek ve O'na ortak koşmamakla emrolundum. Ben ancak O'na davet ederim ve son dönüşüm O'nadır." (Rad Suresi, 36)

Peygamberimiz (sav) münafıkları uyarmaya devam etmiş, dine ve kendisine karşı düşmanlık beslemelerine rağmen belki vazgeçerler ve hidayet bulurlar diye onlara dini en etkili şekilde anlatmıştır. Münafıkların Peygamberimiz (sav)'in anlattıklarına karşı gösterdikleri tavır ise Nisa Suresi'nde şöyle haber verilir:

Sana indirilene ve senden önce indirilene gerçekten inandıklarını öne sürenleri görmedin mi? Bunlar, tağut'un önünde muhakeme olmayı istemektedirler; oysa onlar onu reddetmekle emrolunmuşlardır. Şeytan da onları uzak bir sapıklıkla sapıtmak ister. Onlara: "Allah'ın indirdiğine ve elçiye gelin" denildiğinde, o münafıkların senden kaçabildiklerince kaçtıklarını görürsün. (Nisa Suresi, 60-61)

Münafıkların bu iki yüzlü tavırlarına rağmen Peygamberimiz (sav) onlara öğüt vermiş, onların vicdanlarını etkileyerek, doğruyu görmelerini sağlayacak şekilde onlarla konuşmuştur. Bir ayette şöyle buyrulur:

İşte bunların, Allah kalplerinde olanı bilmektedir. O halde sen, onlardan yüz çevir, onlara öğüt ver ve onlara nefislerine ilişkin açık ve etkileyici söz söyle. (Nisa Suresi, 63)

Kendisine düşman olan insanlara öğüt vermek, hatalarını açıkça söyleyerek onları doğru yola çağırmak elbette ki güç bir sorumluluktur. Ancak, Peygamberimiz (sav) gibi Allah'a dayanıp güvenen, hidayeti verenin Allah olduğunu bilen, insanlardan değil sadece Allah'tan korkup sakınan bir insan için, her işte olduğu gibi bunda da Allah'ın yardımı ve kolaylıklar vardır.

Allah Kuran'da birçok ayetinde sapıklık içinde olan insanları doğru yola iletmek, onları arındırmak ve onlara ayetlerini öğretmek için elçilerini gönderdiğini bildirmektedir. Yukarıda da belirtildiği gibi Peygamberimiz (sav) Allah'ın kendisine verdiği bu sorumluluğu büyük bir sabır, şevk ve kararlılıkla hayatı boyunca sürdürmüştür. Vefatına çok yakın bir zaman kala yaptığı Veda Hutbesi'nde dahi Müslümanları eğitmeye ve onlara öğüt vermeye devam etmiştir.

Allah'ın Peygamberimiz (sav)'e verdiği bu güzel sorumluluklar ayetlerde şöyle bildirilir:

Öyle ki size, kendinizden, size ayetlerimizi okuyacak, sizi arındıracak, size Kitap ve hikmeti öğretecek ve bilmediklerinizi bildirecek bir elçi gönderdik. (Bakara Suresi, 151)

Andolsun ki Allah, müminlere, içlerinde kendilerinden onlara bir peygamber göndermekle lütufta bulunmuştur. (Ki O) Onlara ayetlerini okuyor, onları arındırıyor ve onlara Kitabı ve hikmeti öğretiyor. Ondan önce ise onlar apaçık bir sapıklık içindeydiler. (Al-i İmran Suresi, 164)

Allah bir ayetinde, Peygamberimiz (sav)'in öğütlerinin, hatırlatma ve uyarılarının inananlar için "hayat verecek şeyler" olduğunu bildirmektedir. Ayette şöyle buyrulmaktadır:

Ey iman edenler, size hayat verecek şeylere sizi çağırdığı zaman, Allah'a ve Resûlü'ne icabet edin. Ve bilin ki muhakkak Allah, kişi ile kalbi arasına girer ve siz gerçekten O'na götürülüp toplanacaksınız. (Enfal Suresi, 24)

Bu nedenle Peygamberimiz (sav)'in çağrı ve öğütleri herhangi bir insanın çağrısı gibi değildir. Bu çağrılara uymak, insanın dünyada ve ahirette kurtuluşu demektir. Peygamberimiz (sav)'in her çağrısında insanı kötülüklerden, zulümden, karamsarlıktan, azaptan kurtaracak hikmetler vardır. Peygamberimiz (sav)'in her öğütünde Allah'ın ilhamı ve koruması olduğu için, samimi bir Müslüman bu öğütlere gönülden teslim olarak, hidayet bulur.

Peygamberimiz (sav)'in günümüze ulaşan sözlerinde onun müminlere verdiği güzel öğütler de bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi sahabeli Muaz (r.a)'a verdiği öğüttür. Ona şöyle söylediği aktarılır:

"Muaz! Sana Allah'tan korkmanı, sözün doğrusunu söylemeni, sözünde durmanı, emaneti yerine getirmeni, hıyanetten uzak kalmanı, komşu hakkını korumayı, yetime acımanı, tatlı sözlülüğü, bol bol selam vermeni, işin iyisini yapmanı, az tamahkarlığı, imana sarılmanı, Kuran'ı derinliğine anlamayı, ahiret sevgisini, hesaptan korkmanı, tevazu kanatlarını indirmeni tavsiye ederim.

Muaz! Seni hikmet sahiplerine sövmekten, doğru söyleyene yalan söylemekten, günahkara boyun eğmekten, adaletli bir hükümdara baş kaldırmaktan, yeryüzünde fesat çıkarmaktan men ederim.

Muaz! Sana her taşın, ağacın ve duvarın yanında nerede olursan ol Allah'tan korkmanı işlediğin her günahın ardından gizlisine gizli, aleni olanına da aleni tevbe etmeni tavsiye ederim."(13)

Peygamber Efendimiz (sav), yakınlarını ve Müslümanları böyle eğitmiş ve onları her zaman güzel huylu olmaya çağırmıştır.

PEYGAMBERİMİZ (SAV)'İN MÜSLÜMANLARA OLAN ŞEFKATİ

Peygamberimiz (sav) yaşadığı dönemde çevresinde bulunan müminlerin üzerlerinden yük almış, onların akıl erdiremeyecekleri veya zorlukla yapacakları işlerde onlara yol göstermiştir. Bunun yanında, insanların bir kısmı kendi kendilerine zulmetmeye, kendilerine zorluk çıkarmaya, kendi akıllarından kurallar çıkarıp, bu kurallara uyduklarında kurtuluş bulacaklarına inanmaya çok yatkındır. Tarih boyunca dinlerin tahrif edilmesinin altında yatan nedenlerden biri de insanların bu özelliğidir. Birçok topluluk, dinde olmayan kurallar uydurmuş, bunlara uyulduğunda da takva olacaklarına kendilerini ve insanları inandırmışlardır. Peygamberimiz (sav)'in en önemli vasıflarından biri ise, insanlar üzerindeki bu kendi elleriyle oluşturdukları zorlukları kaldırmaktır. Allah bir ayetinde Peygamberimiz (sav)'in bu özelliğini şöyle bildirir:

Onlar ki, yanlarındaki Tevrat'ta ve İncil'de (geleceği) yazılı bulacakları ümmi haber getirici (Nebi) olan elçiye (Resul) uyarlar; o, onlara marufu (iyiliği) emrediyor, münkeri (kötülüğü) yasaklıyor, temiz şeyleri helal, murdar şeyleri haram kılıyor ve onların ağır yüklerini, üzerlerindeki zincirleri indiriyor. Ona inananlar, destek olup savunanlar, yardım edenler ve onunla birlikte indirilen nuru izleyenler; işte kurtuluşa erenler bunlardır. (Araf Suresi, 157)

Ayette bildirilen "ağır yük" ve "zincirler" insanların üzerlerindeki zorluklardır. Peygamberimiz (sav) ise hem hayatı ile onlara örnek olup, hem de ayette bildirildiği gibi onları iyiliğe davet edip, kötülüklerden sakındırarak, insanların üzerlerinden zorlukları kaldırmıştır.

Peygamberimiz (sav)'in en güzel örnek olduğu konulardan biri de takvası yani sadece Allah'ın rızasını gözetten tavrıdır. Peygamberimiz (sav) sadece Allah'tan korkup sakındığı ve hiçbir zaman insanların hevalarına uymadığı için daima en doğru yolda olmuştur. Kuran ahlakının bu özelliği insan için büyük bir kolaylık ve güzelliştir. İnsanları memnun etmeye, kendini onlara beğendirmeye çalışan, hem Allah'ın hem de insanların rızasını arayarak, takdir ve övgü peşinde koşan kişiler için her yaptıkları iş büyük bir ağırlıktır. Böyle insanlar hem içlerinden geldiği gibi, samimi, özgür düşünüp davranamazlar, hem de her insanı aynı anda memnun edemeyecekleri için aradıkları övgü ve takdiri de bulamazlar. En küçük bir hatalarında bile paniğe kapılır, gözüne girmeye çalıştıkları kişilerin hoşnutsuz olduklarını gördüklerinde onların saygı ve güvenini kaybetme korkusunu taşırlar.

Oysa, sadece Allah'ın rızasını gözetten, sadece Allah'tan korkup sakınan Müslümanlar hiçbir zaman başaramayacakları ve onlara dünyada ve ahirette sıkıntı ve kayıp getirecek bir yükün altına girmezler. Hiçbir zaman insanların hoşnutluğu, ne düşündükleri, ayıplayıp kınamaları gibi konularda hesap yapmazlar. Bu nedenle her zaman rahat ve huzurludurlar. Bir hataları olduğunda da bunun hesabını sadece Allah'a vereceklerini, sadece Allah'tan bağışlanma dilemeleri gerektiğini bildikleri için yine bir sıkıntı ve endişe içinde olmazlar. İşte Peygamber Efendimiz (sav), hem sözleri hem de hali ile müminlere ihlasla yaşamayı öğretmiş ve bütün insanlık için ağır bir yük olan "insanların rızasını gözetmeyi" onların sırtından almıştır. Elbette bu, Peygamberimiz (sav)'in inananların üzerinden kaldırdığı zorluklardan yalnızca biridir. Hz. Muhammed (sav), bu şekilde dünyada ve ahirette hayır ve güzellik getirecek pek çok konuda tüm Müslümanlara örnek olmuştur.

Allah, ihlaslı bir insanla, Allah'a eş ve ortaklar koşan kimsenin bir olmayacağını ayette şöyle bildirmektedir:

Allah (ortak koşanlar için) bir örnek verdi: Kendisi hakkında uyumsuz ve geçimsiz bulunan, sahipleri de çok ortaklı olan (köle) bir adam ile yalnızca bir kişiye teslim olmuş bir adam. Bu ikisinin durumu bir olur mu? Hamd, Allah'ındır. Hayır onların çoğu bilmiyorlar. (Zümer Suresi, 29)

Peygamberimiz (sav)'in, müminlerin üzerlerinden kaldırdığı tek zorluk şirk değildir. Peygamberimiz (sav), insanlara güç gelen, onlara sıkıntı veren her türlü zorluğu kaldırmış, onları en kolay ve en güzel olana çağırmış ve her şeyin çözümünü göstermiştir. Bu nedenle Peygamber Efendimiz (sav)'in sünnetine uyanlar, huzurlu ve kolay bir hayat yaşarlar. Peygamberimiz (sav)'in bu konudaki hadis-i şeriflerinden bazıları şöyledir:

"... Sen, yakini bir imanla, tam bir rıza ile Allah için çalışmaya muktedir olabilirsen çalış; şayet buna muktedir olamazsan, hoşuna gitmeyen şeyde sabırda çok hayır var. Şunu da bil ki nusret sabırla birlikte gelir, kurtuluş da sıkıntıyla gelir, zorlukta da kolaylık vardır, bir zorluk iki kolaylığa asla galebe çalamayacaktır."(14)

"Zorluk gelip şu kayanın içine girse mutlaka kolaylık peşinden gelip içeri girer ve oradan zorluğu çıkarır."(15)

PEYGAMBERİMİZ (SAV)'IN İNCE DÜŞÜNCELİ VE NEZAKETLİ OLMASI

Peygamberimiz (sav)'in döneminde çevresinde bulunan insanların bazılarının görgü ve kültür seviyeleri düşüktü. Bu kişilerin ince düşünceli olmadıkları, rahatsızlık verebilecek tavırları hesaplayamadıkları bazı ayetlerden anlaşılmaktadır. Örneğin evlere ön kapılarından değil de arka kapılarından

girdikleri, Peygamberimiz (sav)'in evine yemek saatinde geldikleri ya da uzun uzun konuşup Peygamber Efendimiz (sav)'in vaktini aldıkları ayetlerde bildirilmektedir. Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav) ise, son derece ince düşünceli, nezaketli, sabırlı, bu kişilere hoşgörü ile yaklaşan, içli ve çok medeni bir insandır. Çevresindeki kişilerin rahatsızlık verici tavırlarını her zaman güzellikle uyarmış, onların gönüllerini almış ve büyük bir sabır ve emekle onları eğitmiştir. Ve bu ahlakıyla da tüm müminlere çok güzel bir örnek olmuştur.

Sonsuz merhamet ve şefkat sahibi olan Rabbimiz, Peygamberimiz (sav)'e bu konuda da yardımcı olmuş, onu ayetleri ile desteklemiştir. Bu konudaki ayetlerden biri şöyledir:

Ey iman edenler (rastgele) Peygamberin evlerine girmeyin, (Bir başka iş için girmişseniz ile de) yemek vaktini beklemeyin. (Ama yemeğe) çağrıldığınız zaman girin, yemeği yiyince dağılın ve (uzun) söze dalmayın. Gerçekten bu, peygambere eziyet vermekte ve o da sizden utanmaktadır; oysa Allah, hak (kı açıklamak)tan utanmaz. (Ahzap Suresi, 53)

Sahabelerin birçok rivayetinde de Peygamber Efendimiz (sav)'in nezaketli, ince düşünceli tavırlarına örnek verilmektedir. Peygamber Efendimiz (sav), hem bir peygamber olması, hem de bir devlet başkanı olması itibarıyla, her kesimden insanla sürekli irtibat halinde olmuş; devlet ve kabile reislerinden zengin kimselere, fakir, zayıf, kimsesiz yetimlerden kadın ve çocuklara kadar herkesle görüşmüştür. Tüm bu sosyal yapıları, yaşayış tarzları, huyları, alışkanlıkları birbirinden tamamen farklı olan insanlarla, her alanda iyi bir diyalog kurmuş, hepsinin gönlünü hoş tutmuş, her birine karşı nezaketli, anlayışlı, sabırlı ve güzel bir tavır göstermiştir.

Peygamber Efendimiz (sav)'in çevresinde bulunan yakın sahabelerinin aktardıkları olaylardan da anlaşıldığı gibi Peygamber Efendimiz (sav), "son derece nazik, nezih, zarif, latif ve ince düşünceli" idi. Edep, terbiye ve görgü kurallarını hayatında en güzel ve en ideal şekilde uyguluyordu.

Hız. Ayşe (ra), "Resulullahtan daha güzel ahlâka sahip hiç kimse yoktur. Ashabından ve ailesinden birisi kendisine seslenince, 'Buyurun' diye karşılık verirdi. Bu sebeple Allah, ona, 'Sen yüksek bir ahlâk üzeresin' buyurmuştur" (16) diyerek Peygamber Efendimiz (sav)'de gördüğü güzel ahlakı anlatmıştır.

Peygamber Efendimiz (sav)'in evinde yetişen ve yıllarca ona hizmet eden Hız. Enes (ra), Peygamberimiz (sav)'in eşsiz nezaketini şöyle anlatmıştır:

"Kendisine bir şey soranı can kulağıyla dinler, soruyu soran yanından ayrılmadıkça, onu terk etmezdi. Resulullah ile bir kimse tokalaşırsa veya bir kimse tokalaşmak için elini uzattığında, karşısındaki kişi elini çekmeden Resulullah elini çekmezdi. Biriyle yüz yüze gelince de, karşısındaki, yüzünü çevirip ayrılmadıkça Resulullah o kimseden yüzünü çevirmezdi. Önüne oturan kimseye hiçbir zaman ayaklarını uzatmazdı. Karşılaştığı kimseye önce kendisi selâm verirdi. Ashabıyla tokalaşmaya önce kendisi başlardı."

"Sahabîlerine güzel unvanlar verirdi. Hız. Ali'ye 'Ebû Turab', bir başka Sahabîsine 'Ebû Hüreyre' gibi lâkaplar vermişti. Onlara şeref kazandırmak için, hoşlarına giden isimle çağırırdı."

"Kimsenin sözünü kesmezdi. Konuşmasını yarıda bırakmazdı. Konuştuğu kişi sözünü bitirmeden yahut gitmek üzere ayağa kalkmadan sohbetine devam ederdi."

"Resul-i Ekrem'e on sene hizmet ettim. Vallahi, bana 'Öf' bile demedi. Yapmakta geciktiğim veya yapmadığım bir emrinden dolayı beni azarlamadığı gibi, ailesinden azarlayan olursa, onlara da, 'Ona dokunmayın. Bu işi yapması takdir edilmiş olsaydı yapardı' buyururdu."

"Bir gün bir iş için bir yere gitmemi emir buyurdu. Huzurlarından çıktıktan sonra sokakta birkaç çocuğun oynadığını gördüm ve onları seyretmeye daldım. Derken arkadan birisi iki eliyle başımı tuttu. Döndüğümde baktım ki, kendisi. Gülüyor. Bana: 'Enesçığım sana söylediğim yere gittin mi?' dedi.

'Hayır, daha gitmedim, gideceğim' dedim.

'Ben ona senelerce hizmet ettim. Vallahi bir defa olsun yaptığım bir iş için 'Niçin yaptın?', yapmadığım bir iş için 'Niçin yapmadın?' dediğini hatırlamıyorum.'(17)

Peygamberimiz (sav) hayatı boyunca binlerce insanı eğitmiş, dini, güzel ahlakı bilmeyen insanların güzel tavırlı, ince düşünceli, fedakar, üstün ahlaklı insanlar olmalarına vesile olmuştur. Kendisinden sonra da sözleri, tavrı ve ahlakı ile milyonlarca insanın eğitimine vesile olan Peygamberimiz (sav), çok hayırlı bir yol gösterici ve eğiticiydi.

PEYGAMBERİMİZ (SAV)'İN SÜNNETİNE UYMANIN ÖNEMİ

Allah, tüm insanları gönderdiği elçilere uymakla ve onlara itaat etmekle sorumlu tutmuştur. Elçiler, Allah'ın emirlerini yerine getiren, insanlara Allah'ın vahyini ileten ve hal ve tavırlarıyla, konuşmalarıyla, kısacası tüm hayatlarıyla insanlara Allah'ın en hoşnut olacağı insan modelini ve hayatın nasıl yaşanması gerektiğini gösteren mübarek insanlardır. Allah Kuran'da elçilerine uyanların kurtuluşa ereceklerini bildirmiştir. Bu nedenle Peygamberimiz (sav)'e itaat, önemli bir ibadettir. Allah itaat konusunun önemini Kuran'da şöyle haber verir:

Biz elçilerden hiç kimseyi ancak Allah'ın izniyle kendisine itaat edilmesinden başka bir şeyle göndermedik. Onlar kendi nefislerine zulmettiklerinde şayet sana gelip Allah'tan bağışlama dileselerdi ve elçi de onlar için bağışlama dileseydi, elbette Allah'ı tevbeleri kabul eden, esirgeyen olarak bulurlardı. (Nisa Suresi, 64)

Kim Allah'a ve Resul'e itaat ederse, işte onlar Allah'ın kendilerine nimet verdiği peygamberler, doğrular (ve doğrulayanlar), şehidler ve salihlerle beraberdir. Ne iyi arkadaşlardır onlar? (Nisa Suresi, 69)

Kuran'ın birçok ayetinde ise, peygamberlere itaat edenlerin aslında Allah'a itaat etmiş oldukları bildirilir. Elçilere başkaldıranlar ise, gerçekte Allah'a karşı gelmişlerdir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Kim Resul'e itaat ederse, gerçekte Allah'a itaat etmiş olur. Kim de yüz çevirirse, Biz seni onların üzerine koruyucu göndermedik. (Nisa Suresi, 80)

Şüphesiz sana biat edenler, ancak Allah'a biat etmişlerdir. Allah'ın eli, onların ellerinin üzerindedir. Şu halde, kim ahdini bozarsa, artık o, ancak kendi aleyhine ahdini bozmuş olur. Kim de Allah'a verdiği ahbine vefa gösterirse, artık O da, ona büyük bir ecir verecektir. (Fetih Suresi, 10)

Peygamberimiz (sav) de, hadis-i şeriflerinde itaatın önemini hatırlatmış ve şöyle buyurmuştur:

"Kim bana itaat ederse, muhakkak ki Allah'a itaat etmiştir. Kim de bana isyan ederse muhakkak ki Allah'a isyan etmiştir."(18)

Allah, Kuran'da Peygamberimiz (sav)'in müminler için bir koruyucu ve yönetici olduğunu bildirmektedir. Bu nedenle Müslümanlar her konuda Peygamberimiz (sav)'e danışır, onun fikrini ve rızasını alarak bir işe başlarlardı. Ayrıca aralarında anlaşmazlığa düştükleri konularda, çözüm bulamadıklarında veya ümmetin güvenliğine, sağlığına, ekonomik durumuna yönelik bir haber öğrendiklerinde bunları da hemen Peygamberimiz (sav)'e iletir ve ondan en hayırlı ve güvenli çözüm veya yöntemi öğrenerek uygularlardı.

Bu, Allah'ın Kuran'da müminlere emrettiği çok önemli bir ahlaktır. Örneğin Allah bir ayetinde, tüm haberlerin peygambere veya onun kendisine vekil kıldığı kişilere iletilmesini emretmektedir. Ayette şöyle buyrulur:

Kendilerine güven veya korku haberi geldiğinde, onu yaygınlaştırmazlar. Oysa bunu peygambere ve kendilerinden olan emir sahiplerine götürmüş olsalardı, onlardan 'sonuç-çıkarabilenler' onu bilirlerdi. Allah'ın üzerinizdeki fazlı ve rahmeti olmasaydı, azınız hariç herhalde şeytana uymuştunuz. (Nisa Suresi, 83)

Bu elbette ki birçok hayrı ve hikmeti olan bir emirdir. Herşeyden önce Peygamberimiz (sav)'in her emri ve hükmü Allah'ın koruması altındadır. Dolayısıyla verdiği kararlar daima hayır olur. Ayrıca Peygamberimiz (sav) akli ve hikmetiyle en örnek kişidir. İnsan her işinde doğal olarak en ehil, en yüksek akla ve vicdana sahip olan, en çok güvendiği ve emin olduğu kişiye danışmak, bir haberi sonuç çıkarması için ona götürmek ister.

Peygamberimiz (sav)'in tüm bu özelliklerinin yanında, bütün haberlerin tek bir kişide toplanmasının bir hikmeti de, bu haberlerin bütününden daha akılcı ve sağlıklı yorumlar yapılabilecek olmasıdır. Allah bir başka ayetinde ise, müminlerin aralarındaki anlaşmazlıklarda Peygamberimiz (sav)'i hakem tutmalarını bildirmiştir. Bu tür çözümsüzlüklerin hemen Peygamberimiz (sav)'e iletilmesi Allah'ın emridir ve bu nedenle de akla, vicdana ve adaba uygun olmalıdır. Ayrıca, Peygamberimiz (sav)'in verdiği hükme gönülden ve hiçbir kuşkuya kapılmadan itaat etmek son derece önemlidir. Onun verdiği karar o insanın çıkarları ile çelişse de, gerçekten iman edenler bu durumdan hiçbir burukluk duymaz ve hemen razı olarak peygamberin hükmüne itaat ederler. Allah bu önemli itaat özelliğini Kuran'da şöyle bildirmiştir:

Hayır öyle değil; Rabbine andolsun, aralarında çekiştikleri şeylerde seni hakem kılıp sonra senin verdiğin hükme, içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın, tam bir teslimiyetle teslim olmadıkça, iman etmiş olmazlar. (Nisa Suresi, 65)

Peygamberimiz (sav)'in tüm kararlarının daima Allah'ın koruması altında olduğunu fark edemeyen bazı zayıf imanlı ya da ikiyüzlü kişiler, Peygamberimiz (sav)'in her konudan haberdar olarak bilgilendirilmesine karşı çıkmış ve bu konuda fitne çıkarmaya çalışmışlardır. Bu durumun bildirildiği ayet şöyledir:

İçlerinden Peygamberi incitenler ve: "O (her sözü dinleyen) bir kulaktır" diyenler vardır. De ki: "O sizin için bir hayır kulağıdır. Allah'a iman eder, mü'minlere inanıp-güvenir ve sizden iman edenler için bir rahmettir. Allah'ın elçisine eziyet edenler... Onlar için acı bir azab vardır." (Tevbe Suresi, 61)

Bu kişiler imanın özünü kavrayamadıkları ve Peygamberimiz (sav)'i takdir edip tanıyamadıkları için onun herşeyden haberdar olmasını cahiliye zihniyeti ile değerlendirmişlerdir. Çünkü cahiliye insanları sahip oldukları bilgileri hayır, güzellik, insanların iyiliği ve güvenliği için kullanmazlar. Onlar bunu ancak dedikodu ve fitne için kullanır, insanları birbirine düşürmeye, tuzaklar kurmaya çalışırlar. Oysa, Peygamberimiz (sav) kendisine gelen her haberle hem Müslümanların hem de koruması altındaki diğer insanların güvenliğini, sağlığını, huzurunu sağlamış, olası tehlikeleri bertaraf ederek, müminlere kurulan tuzakları bozmuş, iman zaafiyeti içinde olanları tespit ederek onların imanlarını güçlendirecek önlemler almış, müminleri zayıflatacak, şevklerini kırarak tüm ihtimallerin önünü kesmiş, müminlere güzellik ve hayır getirecek türlü yöntemler belirlemiştir. Bu nedenle Allah ayetlerde onun, "bir hayır kulağı" olduğunu bildirmiştir. Peygamberimiz (sav)'in her sözü, her kararı, her önlemi müminlere ve aslında tüm insanlara hayır ve güzellik getirmiştir.

NOTLAR:

- (1) Kütüb-i Sitte, Muhtasarı Tercüme ve Şerhi, Prof. Dr. İbrahim Canan, 2. cilt, Akçağ Yayınları, Ankara, s. 398
- (2) Kütüb-i Sitte, Muhtasarı Tercüme ve Şerhi, Prof. Dr. İbrahim Canan, 16. cilt, Akçağ Yayınları, Ankara, 1992, s. 499
- (3) Kütüb-i Sitte, Muhtasarı Tercüme ve Şerhi, Prof. Dr. İbrahim Canan, 16. cilt, Akçağ Yayınları, Ankara, 1992, s. 314
- (4) Kütüb-i Sitte, Muhtasarı Tercüme ve Şerhi, Prof. Dr. İbrahim Canan, 2. cilt, Akçağ Yayınları, Ankara, 1992, s. 208
- (5) G.Ahmed Ziyaüddin, Ramuz El Hadis, 2. cilt, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1997, 357/1
- (6) Sünen-i Ebu Davud, 4/331
- (7) Müsned-i Ahmed b. Hanbel, 4/158, İbnu Kesir, 4/128
- (8) www.enfal.de/veda.htm
- (9) Majid Khoduri, İslamda Savaş ve Barış, Fener Yayınları, İstanbul, 1998, s. 209-210
- (10) 5- Muhammed Hamidullah, İslam Müesseselerine Giriş, Düşünce Yayınları, İstanbul, 1981, s.128
- (11) İbn Kesir, El-Bidaye, III/224-225; Hamidullah, El-Vesâik, No:1, s.39-44; Yrd. Doç. Dr. Orhan Atalay, Doğu-Batı Kaynaklarında Birlikte Yaşama, Gazeteciler ve Yazarlar Vakfı Yayınları, İstanbul, 1999, s.40
- (12) Muhammed Hamidullah, İslam Müesseselerine Giriş, Düşünce Yayınları, İstanbul, 1981, s.162-163
- (13) Ebu Nuyam el-İlye, Beyhaki, ez-Züh'd'de açıklamışlardır; Huccetü'l İslam İmam Gazali, İhya'u Ulum'id-din, 2. cilt, Çeviri: Dr. Sıtkı Güllü, Huzur Yayınevi, İstanbul 1998, s.793
- (14) Kütüb-i Sitte, Muhtasarı Tercüme ve Şerhi, Prof. Dr. İbrahim Canan, 16. cilt, Akçağ Yayınları, Ankara, s. 315
- (15) Kütüb-i Sitte, Muhtasarı Tercüme ve Şerhi, Prof. Dr. İbrahim Canan, 16. cilt, Akçağ Yayınları, Ankara, s. 315
- (16) <http://www.sevde.de/Pey-ornek/18.htm>
- (17) Konyalı Mehmed Vehbi, Tam Metni Sahih-i Buhari, 4. cilt, Üçdal Neşriyat, İstanbul 1993, s.340
- (18) Kütüb-i Sitte, Muhtasarı Tercüme ve Şerhi, Prof. Dr. İbrahim Canan, 16. cilt, Akçağ Yayınları, Ankara, s. 482